

Архивски број: 08-130/7
година
03-05-2022

Постапувајќи по претставка бр. 08-130 од 23.02.2022 година, поднесена од подносителот [REDACTED] од Скопје, против Министерство за одбрана на Република Северна Македонија, за извршена дискриминација врз основа на лично својство и општествен статус во областа на работа и работните односи, Комисијата за спречување и заштита од дискриминација врз основа на член 21 од Законот за спречување и заштита од дискриминација (Службен весник на Република Северна Македонија бр. 258/2020 од 30.10.2020 година) на 27.04.2022 година го донесе следното

МИСЛЕЊЕ

НЕ СЕ УТВРДУВА ДИСКРИМИНАЦИЈА врз основа на лично својство и општествен статус во областа на работа и работните односи од страна на Министерство за одбрана на Република Северна Македонија врз [REDACTED]

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

До Комисијата за спречување и заштита од дискриминација поднесена е претставка со архивски број 08-130 од 23.02.2022 година, од подносителот [REDACTED] за сторена дискриминација по основ на лично својство и општествен статус при остварување на правото на пензија од страна на Министерството за одбрана, како работодавен орган на подносителот на претставката.

Подносителот на претставката е потполковник во пензија, кој до остварување на правото на пензија бил вработен во Министерството за одбрана. Согласно наводите од претставката дискриминацијата према подносителот е извршена со донесување на Решение за престанок на работен однос со право на исполнување услови за старосна пензија со бр. 04-5608/1 од 21.12.2020 година, донесено од страна на министерката за одбрана. Според подносителот, со наведеното решение тој како воено лице е пензиониран според понеповолен за него закон, Закон за пензиско и инвалидско осигурување, наместо според одредбите на Законот за служба во Армијата. Подносителот во претставката истакнува дека решение за пензионирање од ваков тип е донесено исклучиво за него, а не и за останатите колеги од службата кои се наоѓаат во иста или слична ситуација, со што тој е ставен во понеповолна положба. Исходот од остварувањето на право на пензија по цивилен закон, за подносителот наметнува последица во поглед на висината на пензијата, која согласно овој закон на месечно ниво изнесува 200 евра помалку отколку висината на

пензијата која е предвидена со воениот закон. Со член 57 од Законот за изменување и дополнување на Законот за служба во Армијата од јануари 2020 година воведен е членот 218 а), со кој се менуваат условите за пензионирање на персоналот во Армијата на РСМ, кој гласи:

- (1) На активниот воен и цивилен персонал му престанува работниот однос по сила на закон со остварување на право на пензија, со навршување на **40 години пензиски стаж и навршени 55 години возраст.**
- (2) Активниот воен и цивилен персонал кој ги исполнува условите од ставот (1) на овој член, може со писмена изјава до Министерството да побара да му се продолжи договорот за вработување најмногу до пет години по навршување на 40 години пензиски стаж, односно по наполнување на 55 години возраст.
- (3) Писмената изјава од ставот (2) на овој член, активниот воен и цивилен персонал ја дава еднаш годишно, **најдоцна до 31 август во тековната година**, за продолжување на договорот за работа за наредната година.
- (7) Пензијата согласно со овој член е во висина од 80% од просечната нето-плата што активниот воен и цивилен персонал ја остварил во текот на најповолните десет години од пензискиот стаж.

Подносителот на претставката пред донесување на решението за пензионирање го имал исполнето условот од став 1 во однос на старосната возраст од 55 години, но не го исполнил условот кој предвидува 40 години пензиски стаж. Од таа причина подносителот на 03.12.2020 година доставил писмена изјава со барање за продолжување на договорот за работа до Секторот за човечки ресурси при Министерството за одбрана.

Ценејќи ги наводите од претставката, Комисијата за спречување и заштита од дискриминација констатира дека ваквите тврдења се веројатни и согласно член 24, став 7 во врска со член 26 од Законот за спречување и заштита од дискриминација, на ден 24.02.2022 година испрати Известување бр. 08-130/3 за произнесување по наводите од претставката до Министерството за одбрана на Република Северна Македонија. Дополнително, заради целосно утврдување на фактичката состојба согласно член 30 став 1 од Законот за спречување и заштита од дискриминација, на ден 21.03.2022 година Комисијата испрати Барање за доставување на информации до Министерството за одбрана. Со барањето беа побарани податоци за вработени лица во МО кои се во иста или слична ситуација со подносителот на претставката, а притоа во законски предвидениот рок не поднеле барање за продолжување на договорот за работа по навршување на 40 години пензиски стаж, односно по наполнување на 55 години возраст. Во таа насока беше побарана информација за начинот на пензионирање на тие лица.

На 15.03.2022 година во архивата на Комисијата за спречување и заштита од дискриминација пристигна произнесување од Министерството за одбрана како одговор на претставката. Во одговорот работодавниот орган наведува дека во конкретниот случај правилно ги применил законските одредби, односно немал друга можност освен да ги примени одредбите од Законот за пензиското и инвалидското осигурување и Законот за работните односи, во случај кога вработениот не ги исполнувал условите од член 218-а, став 1 од Законот за служба во Армијата на Република Северна Македонија. До навршување на 64 години возраст неговиот вкупен пензиски стаж изнесувал 38 години, 4 месеци и 8 денови, додека стажот на осигурување изнесувал 37 години 2 месеци и 7 денови. Следствено на тоа работодавниот орган донел решение за престанок на работниот однос со право на исполнување на старосна пензија согласно член 223 став 1, во врска со член 218 став 1 точка 5 од Законот за служба во Армијата на РСМ, член 104 став 1 од Законот за работните односи и член 18 од Законот за пензиското и инвалидското осигурување. Подносителот на претставката до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен поднел жалба со која го обжалил решението за престанок на работен однос со право на исполнување услови за старосна пензија. Комисијата ја одбила жалбата како неоснована со образложение дека работодавниот орган правилно ја применил фактичката состојба и правилно го применил материјалното право.

На 01.04.2022 година во архивата на Комисијата пристигна известување од Министерството за одбрана во врска со барањето за доставување на информации. Во известувањето беше наведено дека на ниту едно вработено лице, согласно позитивните законски прописи не може да му биде продолжен договорот за вработување по исполнување на условите за пензионирање, без уредно доставување на изјава со барање за продолжување на истиот. Согласно тврдењата изнесени од МО, по овој основ им престанал работниот однос на останатите вработени во службата, а имале навршено 64 години старост и не поднеле барање за продолжување на договорот за вработување, односно не ги исполниле условите предвидени со член 218-а став 1 од Законот за служба во Армијата на РСМ.

Разгледувајќи ги приложените докази, Комисијата за спречување и заштита од дискриминација утврди дека во конкретниот случај не станува збор за дискриминација, од причина што не е исполнета законската дефиниција за дискриминација од член 6 од Законот за спречување и заштита од дискриминација:

„Дискриминација е секое разликување, исклучување, ограничување или давање првенство што се заснова на дискриминаторска основа, со сторување или несторување, што имаат за цел или резултат спречување, ограничување, признавање, уживање или остварување на правата и слободите на одредено лице или група на еднаква основа со други. Ова ги опфаќа сите форми на дискриминација вклучително и

оневозможување на соодветно приспособување и оневозможување на пристапност и достапност на инфраструктурата, добрата и услугите.“

Начинот на кој што подносителот смета дека требал да биде пензиониран, односно според Законот за служба во Армијата на РСМ предвидува кумулативно исполнување на условите од член 218-а став 1. Иако подносителот го исполнувал условот кој се однесува на старосната возраст, не го исполнил вториот услов кој се однесува на пензискиот стаж од 40 години, па следствено на тоа немал право да се пензионира по овој закон.

Со оглед на тоа што останатите вработени кои не ги исполниле предвидените законски услови се пензионирале по Законот за пензиското и инвалидското осигурување и Законот за работните односи, како и подносителот на претставката, не може да се заклучи дека подносителот на претставката бил ставен во понеповолна или различна состојба врз дискриминаторска основа во однос на неговите колеги.

Оттука произлегува дека законската дефиниција за дискриминација предвидена со член 6 од Законот за спречување и заштита од дискриминација не е исполнета, па согласно таквата констатација Комисијата за спречување и заштита од дискриминација одлучи како во диспозитивот на мислењето дека не е сторена дискриминација врз основа на лично својство и општествен статус во областа на работа и работните односи од страна на Министерството за одбрана врз [REDACTED]

Скопје
27.04.2022 година

Комисија за спречување и заштита од
дискриминација

Претседател
Кире Василев

Доставено до:

[REDACTED]
- Министерство за одбрана на Република Северна Македонија со адреса на ул. „Орце Николов“ бр. 116, 1000 Скопје